

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

לפני כבוד השופטת קרן אניספלד

נטע אור ורולקר
ע"י עו"ד יוסי קטש

תובעת

נגד

ארגמן סלע
ע"י עו"ד עדי בראל

נתבעת

פסק - דין

1 לפני תביעה בעילת פרסום לשון הרע בכוונה לפגוע; נתבע פיצוי כספי בסך 100,000 ₪ בעטיים של שני
2 פרסומים, לצד צו עשה שיורה לנתבעת למחוק את הפרסום שנעשה בכתב ולהמירו בהתנצלות.

א. ההליך והצדדים לו

3
4
5
6 1. התובעת תושבת זיכרון יעקב. הנתבעת בעלת חנות במושבה בזיכרון יעקב; היא העסיקה
7 את התובעת בחנות לתקופת ניסיון בת כחודשיים. קשר העבודה תם ביום 20.3.2023,
8 ביוזמת הנתבעת. ההליך דן איננו נסב על טענות בתחום משפט העבודה ובית-המשפט
9 לא יידרש אליהן.

10
11 2. ביום 30.7.2023 פרסמה הנתבעת פוסט בקבוצת ווטסאפ בשם "קהילת העסקים זיכרון
12 יעקב" שמנתה אז מאה ושלושה עשר חברים, כמצויין תחת שם הקבוצה (להלן **קהילת**
13 **העסקים**). בפוסט הזדהתה הנתבעת בשמה המלא תוך ציון מספר הטלפון הנייד שלה.
14 הפוסט כלל תצלום ברור של פני התובעת כשתחתיו הכיתוב: "מי שחושב להעסיק אותה,
15 עדיף לו לדבר איתי קודם בפרטי" (להלן **הפרסום**).

16
17 3. התובעת למדה על דבר קיומו של הפרסום ביום 6.8.2023, לאחר שהוא שורשר לקבוצה
18 נוספת באפליקציית ווטסאפ בשם "מקדמים עסקים ברשות מקומית" אשר מנתה מאתים
19 ועשרה חברים באותו זמן; אחותה של הנתבעת, שחברה בקבוצה זו, הפנתה אותה אליו.

20
21 4. התובעת פנתה לנתבעת בו ביום ודרשה את הסרת הפרסום, בציינה כי אם לא יוסר, אזי
22 תפנה בעטיו למשטרת ישראל ותגיש נגד הנתבעת תביעה בגין הוצאת דיבתה. עם קבלת
23 פנייתה של התובעת, ניסתה הנתבעת להסיר את הפרסום על-ידי פניה למנהלת הקבוצה
24 וסגניתה, אך הדבר לא צלח בשל מה שהוצג כקושי טכני.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

- 1
- 2 .5 חברתה של התובעת, גב' מיכל סבג (להלן **סבג**), התקשרה לנתבעת ביום 6.8.2023 לפי
- 3 בקשת התובעת – בהתאם 'להזמנה' שהנתבעת כללה בפרסום; הן שוחחו על-אודותיו.
- 4 שיחותן של סבג והנתבעת הוקלטה ותועדה בתמליל (להלן **השיחה**). התובעת גרסה כי
- 5 השיחה היא פרסום נוסף שנגוע בדברי לשון הרע לגביה.
- 6
- 7 .6 התביעה הוגשה בעילת פרסום לשון הרע, בגין הפרסום והשיחה – תוך טענה כי הם כוננו
- 8 שני פרסומים נפרדים. נתבע פיצוי ללא הוכחת נזק בסך 100,000 ₪, תוך יחוס לנתבעת
- 9 כוונה לפגוע בתובעת בעשייתם. הנתבעת נדרשה להסיר את הפרסום ולפרסם התנצלות.
- 10
- 11 .7 הנתבעת התגוננה מפני התביעה וביקשה לדחותה. אלו עיקר הטענות שהעלתה: העסקת
- 12 התובעת בחנות תמה תוך זמן קצר, על-רקע טענות שהיו לנתבעת נגדה ואשר השליכו על
- 13 אמינותה כעובדת. בפרסום לא נכללו דברי לשון הרע והוא לא נעשה בכוונה או במטרה
- 14 לפגוע, אלא כדי להביא לידיעת ציבור בעלי העסקים פרטים חשובים על-אודות התובעת,
- 15 בתום לב ותוך תחולת ההגנות הקבועות בסעיפים 15(2) ו-15(7) בחוק איסור לשון הרע.
- 16 תמונת התובעת נכללה בפרסום בטעות ועקב חוסר בקיאותה של הנתבעת בטכנולוגיה.
- 17 עם קבלת פנייתה של התובעת ביום 6.8.2023, ניסתה הנתבעת לגרום להסרת הפרסום.
- 18
- 19 .8 אשר לשיחה, נטען כי אין בה דברי לשון הרע בהתייחס לתובעת. הנתבעת הלינה על כך
- 20 שהתובעת יזמה את השיחה באמצעות סבג כדי לתפוס אותה בלשונה, תוך התחזות של
- 21 סבג כמי שמבקשת לפתוח עסק מקומי. בלשון עמומה, מסרה הנתבעת כי **"היא לא נמנעה**
- 22 **מלהתנצל בפני התובעת"** – בלי שהצביעה על המועד והאופן בהם הביעה את התנצלותה.
- 23
- 24 .9 להוכחת התביעה הסתמכה התובעת על תצהירה שלה ועל תצהירה של סבג, אליו צורף
- 25 תמליל השיחה. מן העבר השני של המתרס הוגש תצהיר הנתבעת. בפתח דיון ההוכחות
- 26 גובשה הסכמה דיונית שכללה ויתור על שמיעת עדים והגשתם של סיכומי טענות לשם
- 27 מתן פסק-דין מנומק. זה תוכן ההסכמה, כפי שתועדה בפרוטוקול מיום 8.10.2024; ניתן
- 28 לה תוקף של החלטה והסיכומים הוגשו על-פיה:

30 בהמלצת ביהמ"ש הגענו להסכמה דיונית כלהלן, כאשר כל אחד

31 מהצדדים שומר על מלוא טענותיו:

32 1. נוותר על שמיעתה של עדת התובעת גב' מיכל סבג, תוך שתמליל

33 השיחה שקיימה עם הנתבעת יהא חלק מהתיק וכך גם תצהיר העדה,

34 בלי ליתר את טענת הנתבעת כי מדובר בהתחזות של אותה עדה.

35 2. הצדדים יוותרו על חקירה הדדית של התובעת והנתבעת על

36 תצהיריהן ויסכמו את טענותיהן לשם מתן פסק דין מנומק.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

3. נגיש סיכומי טענות בכתב במועדים כלהלן: התובעת עד יום
 10.11.24 והנתבעת עד יום 10.12.24 כשימי פגרה באים במניין ובהיקף
 של עד 6 עמודים לכל צד.
 4. מאחר שלא נשמעו עדים, נבקש להורות על השבת מחצית האגרה
 השנייה.

10. דין התביעה הכספית להתקבל בחלקה בגין הפרסום בקהילת העסקים, תוך קביעה כי
 השיחה אינה פרסום נוסף ועצמאי אלא חלק מפרסום זה. להלן יובאו הטעמים לכך.

ב. הפרסום כלל דברי לשון הרע על-אודות התובעת

1. סעיף 1 בחוק איסור לשון הרע קובע כי לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול להשפיל אדם
 בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, בוז או לעג מצדם; לבזות אדם בשל מעשים,
 התנהגות או תכונות שמיוחסים לו; לפגוע באדם במשרתו, עסקו, משלח ידו או מקצועו
 [ס"ק (1)-(3)]. "פרסום לשון הרע לאדם או יותר זולת הנפגע תהא עוולה אזרחית" [סעי' 7].

2. בסעיף 2(א) בחוק ניתנה למונח 'פרסום' הגדרה מדגימה שאינה ממצה ואינה מקיפה את
 כל דרכי הפרסום האפשריות: "פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס,
 לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר". בלי למעט מדרכי פרסום אחרות רואים
 כפרסום לשון הרע "אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר
 זולת הנפגע", וכך "אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם אחר זולת
 הנפגע" [סעי' 2(ב)].

3. הנתבעת לא חלקה על עשיית הפרסום בקהילת העסקים, באפליקציית ווטסאפ. הקבוצה
 בה נעשה הפרסום מנתה מאה ושלושה עשר חברים [נספח ב' לתצהיר התובעת]. הנתבעת
 לא הציגה ראיה על-אודות היקף שונה של חברי הקבוצה בעת הרלוונטית. יסוד הפרסום
 מתקיים אפוא במובהק, כהגדרתו בחוק.

4. בפרסום מסוג זה, הגעתו לחברים בקבוצה היא מהירה וכמעט מיידית [ע"פ (מח' י-ם)
 6570-09-17 מדינת ישראל נ' עובד, פס' 14 (2018)]. זאת ועוד: "העובדה שהפרסום נעשה
 באמצעות ווטסאפ משפיעה במונח זה שהמדיה הדיגיטלית מאפשרת הפצה מהירה, יעילה
 ורחבת היקף של מסרים, 'הפצה ויראלית', שהאפקטיביות שלה עשויה להיות גדולה במיוחד"
 [שם]. הסיכון של הפצה לנמענים נוספים – חברים בקבוצות אחרות מחוץ לדלת אמותיה
 של הקבוצה בה הוצג הפרסום מלכתחילה, טבוע במרחב הווירטואלי והוא בגדר סיכון
 ברור, צפוי וידוע מראש.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

5. הסיכון התממש. לא זו בלבד שהפרסום הגיע לידיעת חברים בקבוצה המקורית בה הוא הוצב בידי הנתבעת; הוא הועבר לקבוצה נוספת בשם "מקדמים עסקים ברשות מקומית", בת מאתים ועשרה חברים (להלן **הקבוצה הנוספת**). בת משפחתה של התובעת נחשפה לפרסום בדרך זו, מהיותה חברה בקבוצה, והפנתה את התובעת לקיומו [סעי' 18 ונספח א' בתצהיר התובעת].
6. נובע מכך שהפרסום זכה לתהודה משמעותית. הוא היה נגיש לפחות לשתי קבוצות שמנו יחד שלוש מאות עשרים ושלושה אנשים. מדובר בקבוצות שיש להן זיקה מקומית ונגיעה לפעילות עסקית באזור מגוריה של התובעת בזיכרון יעקב.
7. מן התייעוד שהוצג עלה שהפרסום עמד בעינו תקופה ממושכת. הנתבעת אישרה שעשתה את הפרסום ביום 30.7.2023 [עמ' 17 בקובץ נספחי כתב-ההגנה ועמ' 11 בנספחי תצהיר הנתבעת]. התובעת נחשפה לפרסום ביום 6.8.2023 ופנתה לנתבעת מיד בדרישה להסירו [נספח ג' לתצהיר התובעת]. הנתבעת פנתה למנהלת הקבוצה ולסגניתה בבקשה למחוק את הפרסום ונענתה כי אין אפשרות טכנית לעשות זאת; המחיקה הוגבלה למכשיר הנייד של סגנית מנהלת הקבוצה [סעי' 11 ונספח 2 לתצהיר הנתבעת]. נובע מכך שהפרסום לא הוסר; הוא קיים ועודנו בר הפצה באמצעים דיגיטליים לנמענים נוספים, חדשים.
8. את טענת הנתבעת כי אין בפרסום דברי לשון הרע יש לדחות. אמת-המידה לפיה ייקבע אם תוכנו של פרסום פוגע במובנו של חוק איסור לשון הרע היא אובייקטיבית; לא הבנתו של קורא זה או אחר את תוכן הדברים היא שקובעת, אף לא כוונת המפרסם. כדי לקבוע אם מבחינה אובייקטיבית, פרסום טומן בחובו פגיעה מן הסוג שנדון בחוק, תינתן לו המשמעות המקובלת בציבור לפי הבנתו של קורא רגיל [ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג, פ"ד מו(5) 555, 562 (1992); ע"א 723/74 הוצאת עיתון 'הארץ' בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא(2) 281, 295 (1977)].
9. לפי הבנתו של קורא רגיל – קורא סביר, באמצעות הפרסום התריעה הנתבעת בפני נמעניו על כך שיש סיבות טובות להימנע מהעסקת התובעת: "מי שחושב להעסיק אותה, עדיף לו לדבר איתי קודם בפרטי". אילו ביקשה הנתבעת להמליץ על התובעת או לשבחה על-רקע יחסי העבודה שהתקיימו ביניהן, כי אז הייתה נותנת לכך ביטוי בגוף הפרסום. כזאת לא נעשה. לא ניתן להבין את הפרסום אלא כהצגת הנתבעת את עצמה כמי שברשותה מידע בעל אופי שאינו חיובי והינו בעל חשיבות לכל מי שישקול להעסיק את התובעת. הנתבעת לא הציעה בכתב-ההגנה ובתצהירה פרשנות סבירה אחרת של הפרסום שהיא שונה מכך. הטיעון שהובא לראשונה בסיכומיה – כאילו ביקשה לשבח את התובעת או להטיב עמה, זר ומלאכותי למהלך הטיעון והעדויות בכתב-ההגנה ובתצהיר.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

- 1 התובעת זוהתה בפרסום בתמונת תקריב ברורה של פניה. המלל שהזמין פניות לנתבעת
2 הוצב מתחת לתמונה. התובעת מתגוררת בזיכרון יעקב. הפרסום הופנה לחברים בקבוצה
3 ששמה "קהילת העסקים זיכרון יעקב", קרי, למי שהינם מעסיקים פוטנציאליים לתובעת.
4 בשל כך, ונוכח משמעותו הברורה של הפרסום, הוא נושא כוח לפגוע בתובעת במשמעות
5 האמורה בחוק איסור לשון הרע. הפרסום מכוון לכך שהיא בעלת תכונות או התנהגות
6 שיש להן השפעה שלילית בכל הנוגע להעסקתה.
7
- 8 כלליותו של הפרסום ועמימותו דווקא מעצימים את כוח פגיעתו בתובעת. אילו התייחסה
9 הנתבעת בפרסום לאירוע קונקרטי – מחלוקת על עודף בקופה בסוף יום, אי-הגעתה של
10 התובעת לעבודה בנימוק שהתברר כלא נכון או מתן הנחה ללקוחה בהתעלם ממדיניות
11 החנות, אזי היו נמעני הפרסום עשויים לשקול ולהחליט אם הדבר פוסל את התובעת,
12 אם לאו, לצרכי העסקתה. הנתבעת לא נקטה מתווה פרסום כזה; היא הזמינה מי מחברי
13 הקבוצה שיש לו עניין בהעסקת התובעת לפנות אליה טרם קבלת החלטה, כאשר ברור
14 מן הפרסום שלא המלצה טובה יש בפי הנתבעת אלא דווקא דברי שלילה וביקורת. נקל
15 לשער כי מעסיק סביר שנתקל בפרסום שזה טיבו לא יטרח לפנות לנתבעת לקבל הסברים
16 אלא יפסול את התובעת כמועמדת אפשרית לעבודה; ודאי כך כשעליו לבחור בין מועמד
17 לעבודה שלגביו לא נעשה פרסום מסוג זה לבין התובעת.
18
- 19 אין בידי לקבל את טענת הנתבעת כי תמונתה של התובעת נכללה בפרסום מחמת טעות,
20 בשל אי-שליטתה בטכנולוגיה שקשורה לעשיית הפרסום [סעי' 10 בתצהיר הנתבעת]. אין
21 זה מדרכה של תמונה 'לקפוץ' לתוך פוסט שפורסם באפליקציית ווטסאפ יש מאין, כאילו
22 דובר במעשה כשפים. יד אדם הציבה אותה שם, לאחר שמצאה אותה באתר אחר במרחב
23 הווירטואלי או לאחר שסרקה אותה מקובץ פיסוי של תמונה. טענת הטעות שבפי הנתבעת
24 הייתה סתמית ולא נלווה לה כל פירוט שיניח את הדעת.
25
- 26 זאת ועוד. הפרסום מבוסס באורח הדוק על התמונה, כשהיא מופיעה לצד המלל שכתבה
27 הנתבעת. זה המלל שנכלל בפרסום: **"מי שחושב להעסיק אותה, עדיף לו לדבר איתי קודם**
28 **בפרטי"**. המלל מפנה לתמונה. ללא התמונה, אין לו שום משמעות. נובע מכך שהתמונה
29 נכללה בפרסום בכוונת מכוון, כדי לזהות את התובעת; היא הוצבה בפרסום ביודעין ולא
30 מחמת טעות. פרסום תמונת פניו של אדם לצד מלל שזה טיבו הוא פוגעני מבחינת כוח
31 השפעתו על יכולתו של נושא הפרסום להשתלב בשוק העבודה במקום בו נעשה הפרסום.
32
- 33 עשיית הפרסום מקיימת אפוא את כל יסודות העוולה הקבועה בסעיף 7 לחוק.
34
- 35 יש להידרש לטענת התובעת כי בשיחה שניהלה סבג עם הנתבעת חטאה הנתבעת בפרסום
36 נוסף, עצמאי, של דברי לשון הרע לגביה. טענה זו – דינה דחיה. השיחה היא ראייה לכך

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

- 1 שהפרסום בקבוצה טמן בחובו מסר שלילי על-אודות התובעת כעובדת, תוך הטלת דופי
2 בה כמועמדת להעסקה. בה בעת, אין בשיחה פרסום עצמאי ונפרד של דברי לשון הרע.
3
- 4 16. תמליל השיחה הוגש באמצעות תצהירה של סבג וחוות-דעת מומחה שערך את התמליל.
5 בשיחה הציגה עצמה סבג בפני הנתבעת כמי שראתה פרסום שלה לגבי התובעת, אליה
6 התייחסה כ"הבחורה הזאתי"; הנתבעת ידעה מיד במה מדובר וביקשה לדעת פרטים לגבי
7 אשת שיחה [עמ' 1 לתמליל ש' 11-13]. סבג אמרה לנתבעת כי הן לא מכירות והציגה את
8 עצמה כמי שגרה בנהריה, מתעתדת לפתוח חנות בפרדס חנה וקיבלה את האישה שעליה
9 נסב הפרסום לראיון [שם, עמ' 1 ש' 14 עד עמ' 2 ש' 13]. לאחר שנחה דעתה של הנתבעת,
10 מסרה כך, בהתייחסה לתובעת: "[...] נכון לכרגע אני מנועה מלדבר, [...] אני איתה בדין
11 ודברים, אז אני לא אוכל למסור לך אינפורמציה". סבג אמרה: "הבנתי". הנתבעת הוסיפה
12 ואמרה ביוזמתה: "אבל תביני מה שאת מבינה" [עמ' 2 ש' 14-17].
13
- 14 17. בתצהירה ציינה התובעת כי ביקשה מסבג חברתה להתקשר לנתבעת אחרי שהיא נחשפה
15 לפרסום ואחרי שפנתה לנתבעת בדרישה להסירו. השיחה לנתבעת נועדה לברר מה היא
16 רוצה לספר לאנשים לגבי התובעת, בהלימה לתוכנו של הפרסום [שם, סע' 31]. בשיחה
17 יש לכך ביטוי; לא בכדי אמרה הנתבעת במהלכה כי היא בדין ודברים עם נושא הפרסום.
18 באותה נשימה גילתה דעתה שעליה להיות זהירה וציינה כי היא מנועה מלדבר.
19
- 20 18. חרף הדברים הללו, לא עלה בידי הנתבעת לכבוש את ייצרה. היא לא סיימה את השיחה
21 באמירה כי אינה יכולה – או אינה רוצה – לדבר על הפרסום או לענות על שאלות לגביו.
22 היפוכו של דבר הוא הנכון. היא סיפקה באורח וולונטרי אמירות שחשפו את תכליתו של
23 הפרסום לשמש גורם מצנן בהעסקת התובעת על-ידי אחרים. אחרי שהצהירה כי איננה
24 יכולה למסור מידע לגבי הפרסום, אמרה הנתבעת לסבג כך: "אבל תביני מה שאת מבינה"
25 [עמ' 2 ש' 17]; "לא צריך להרבות במילים" [עמ' 2 ש' 19]; "אני לא יכולה להרבות במילים,
26 תביני לבד" [עמ' 2 ש' 22]. היא נשאלה על-ידי סבג אם כוונתה לדברים לא כשרים וענתה:
27 "אני לא יודעת, אני לא אמרתי כשרים" [עמ' 2 ש' 27 עד עמ' 3 ש' 1]. סבג הדגישה כי היא
28 התקשרה לנתבעת בהתאם להזמנה הגלומה בפרסום, ואזי אמרה הנתבעת: "זהו, בסדר,
29 אוקיי. אז אני אומרת, תביני מה שתביני ממה שאני אומרת ו... בסדר?" [עמ' 3 ש' 3-6]. לאחר
30 מכן הסתיימה השיחה.
31
- 32 19. השיחה, כשהיא ניצבת בפני עצמה, לא כוללת דברי לשון הרע לגבי התובעת. ניתן להבינה
33 רק ביחד עם הפרסום שנעשה בקבוצה, לאור תוכנו. גם על השיחה חל כלל הפרשנות לפי
34 הבנתו של אדם רגיל. איש שיחה של הנתבעת היה רשאי להבין כי לדידה, אין להעסיק
35 את התובעת – בהלימה למשמעות שעלתה מן הפרסום הכתוב בקהילת העסקים. תוכן

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

- 1 השיחה תומך במשמעות הרגילה, הסבירה, שיש לפרסום שנעשה בקבוצה. השיחה אינה
 2 תומכת בראיית הפרסום ככזה שהזמין פניות לנתבעת במטרה לשבח את התובעת. ודוק:
 3 גם בסיכומיה הוסיפה הנתבעת לייחס לתובעת כוונות מרמה [שם, סעי' 36 ו-39].
 4
- 5 20. בטענות על-אודות התחזות של סבג – שהציגה עצמה בשיחה כמי שמתכוונת לפתוח עסק
 6 באזור ושוקלת להעסיק את התובעת, אין לסייע לנתבעת ולהקים לה הגנה מפני התביעה.
 7 סבג לא פעלה בניגוד לדין; אין בחוק הוראה כללית שאוסרת על אדם פרטי לנהוג כפי
 8 שנהגה היא בשיחתה עם הנתבעת. באותה מידה היה בידי התובעת לשכור חוקר פרטי
 9 שיפנה לנתבעת תוך הצגת סיפור כיסוי, יקבל מפיה מידע לגבי הפרסום והתובעת ויתעד
 10 את השיחה בהקלטה. הדין אינו אוסר זאת. עקרון החוקיות מורה שכל אדם רשאי לנקוט
 11 כל פעולה שלא נאסרה בחוק. הוא חל גם על שיחתה של סבג עם הנתבעת.
 12
- 13 21. אין לנתבעת להלין אלא על עצמה: היא עשתה פרסום שהזמין אחרים לפנות אליה ולקבל
 14 מידע על-אודות התובעת שיש לו נגיעה להחלטה אם להעסיקה. גם במציאות בה ידעה
 15 הנתבעת שעליה להיזהר בלשונה, היא לא הצליחה להימנע מאמירות שרמזו לכך שאין
 16 להעסיק את התובעת, כאשר התקבלה אצלה פנייתה של סבג בעקבות הפרסום. לא דובר
 17 ברמז דק; לאור הפרסום, משמעותו ברורה.
 18
- 19 22. התובעת הוכיחה אפוא שנעשה לגביה פרסום אחד בכתב, בקבוצה, שכלל דברי לשון הרע
 20 לגביה, באופן שהיה בעל נגיעה ליכולתה למצוא מקום עבודה באזור מגוריה. עוד הראתה
 21 כי הפרסום הועבר לקבוצה נוספת. יש לבחון אם הנתבעת הצביעה על הגנה אשר הצדיקה
 22 את עשיית הפרסום, כך שלא תחוב בגינו.
 23
- 24 **ג. הפרסום אינו חוסה תחת הגנה ונעשה בכוונה לפגוע**
 25
- 26 1. הנתבעת השליכה יהבה על הגנת סעיפים 15(2) ו-15(7) בחוק. נטל הוכחתן מונח לפתחה.
 27 התובעת עתרה לפסוק פיצוי ללא הוכחת נזק בגין פרסום בכתב. הנתבעת לא חלקה על
 28 עשיית הפרסום, תוכנו ואופן עשייתו. נקבע שהפרסום כלל דברי לשון הרע. המחלוקת
 29 נסבה על נפקותו ותוצאתו. מכיוון שכך, לא נותר עוד לתובעת מה להוכיח; נטל השכנוע
 30 לגבי הוכחת הגנה חל על הנתבעת [רע"א 1379/14 רוטר נ' מקור ראשון המאוחד (הצופה)
 31 בע"מ (בפירוק זמני) (2014)].
 32
- 33 2. סעיף 15 רישא בחוק מורה: "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה
 34 אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו: ". באין תום-לב, לא
 35 יחסה הפרסום תחת ההגנות הפרטניות שנמנו בסעיף 15 בחוק.
 36

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

3. בחוק איסור לשון הרע נקבעו חזקות שנועדו לסייע בהוכחת תום-לבו של הנתבע במעשה הפרסום, או שלילתו. הנטל להראות כי הפרסום נעשה בתום-לב מונח לפתחו של הנתבע; הנטל יורם אם הוכיח הנתבע כי הפרסום נעשה בנסיבות שמכוננות הגנה מפני חבות בגין פרסום לשון הרע והפרסום לא חרג מן הסביר באותן נסיבות [שם, סעי' 16(א)]. אם קמה חזקה לטובת הנתבע, על-יסוד ראיות שהציג, חוזר הנטל למגרש התובע ועליו להוכיח כי מתקיימות נסיבות שתשלולנה תום-לב מצד הנתבע בעשיית הפרסום, כגון **ש"הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15** או שהפרסום נעשה בזדון, בכוונה להזיק ולהשמיץ [סעי' 16(ב)(3) בחוק; ע"א 250/69 הוצאת מודיעין בע"מ נ' חתוקה, פ"ד כג(2) 135, 138 (1969)].
4. לא ניתן לייחס לנתבעת תום-לב בעשיית הפרסום. הוא לא היה ספציפי, ממוקד ותחום. לא הובאה בו התייחסות למעשה פרטני של התובעת במהלך עבודתה, שעשויה להיות לו השלכה על העסקתה בידי אחרים, תוך הדגשה כי בפרסום מביעה הנתבעת דעה אישית ואינה יוצאת בקביעה גורפת. אילו נקטה הנתבעת פרסום ממוקד כזה תוך הפניה לאירוע ספציפי מהסוג שהזכירה בכתב-ההגנה ובתצהירה, עדיין הייתה חשופה לתביעה בעילת לשון הרע – אך היה ביכולתה להתגונן בעילת אמת הפרסום לפי סעיף 14 בחוק ולהוכיח שהפרסום נכון ומדויק. מאחר שהפרסום היה גורף, תוך רמיזה שהתובעת איננה עובדת ראויה, לא היה בידי הנתבעת להתגונן מפניו בטענת אמת הפרסום.
5. בין הנתבעת לתובעת התגלעה מחלוקת בשלושה עניינים: האחד, מתן הנחה ללקוחה תוך התנאות בתשלום מזומן, בניגוד לסמכויות שניתנו לתובעת כעובדת. השני, היעלמות שני פריטים בעלי ערך שהיו במלאי החנות. השלישי, חסר בסכום בקופה בסך של 100 ₪ [סעי' 25-34 בתצהיר הנתבעת]. בכתב-ההגנה נזכר אירוע נוסף שביטוי באי-הגעה של התובעת ליום עבודה בטענה כי בדעתה להשתתף בפסטיבל – כאשר בפועל היא לא נטלה בו חלק [סעי' 25 ט"ו]. בתצהירה התייחסה התובעת לטענות הנתבעת נגדה, כפרה בכך שנטלה כסף מהקופה שלא כדין, ציינה שדובר לכל היותר בהפרש של 50 ₪ ומסרה כי בזמן אמת אמרה לנתבעת שאינה מתנגדת כי הסכום יופחת משכרה [שם, סעי' 10-16].
6. הנתבעת לא נמצאה בחנות ביום שבסופו חסר, לטענתה, כסף בקופה. היא לא נכחה שם בעת שהתובעת – כך נטען, הציעה הנחה ללקוחה עבור רכישה במזומן. דובר בעדות מפי השמועה [סעי' 27 בתצהיר הנתבעת]. הלקוחה – כל לקוחה, לא נמנתה על עדי הנתבעת כדי להוכיח את הדבר בעדות ישירה, קבילה. הנתבעת לא הציגה דו"ח מן הקופה בחנות שיראה על חסר בכסף. היא לא הציגה תיעוד על חסר בפריטים שנרכשו עבור החנות ולא נמכרו. על-פניו, מדובר בראיות שהיה בידי הנתבעת להציג בנקל. חסרון עומד לה לרועץ [ע"א 548/78 פלונית נ' פלוני, פ"ד לה(1) 736, 760 (1980)].

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

7. נטל הוכחת הגנה מוטל על הנתבעת. היא לא הביאה ראיות בכמות ובאיכות שתצלח את רף מאזן ההסתברויות. הנתבעת יחסה לתובעת שליחת יד בכסף בקופת החנות – מעשה חמור שיש לו היבט פלילי. היא יחסה לה נטילת פריטים ייחודיים מהחנות ללא רשות. הנתבעת לא הגישה תלונה למשטרה. לשם הוכחת טענות שיש להן תוכן מעין-פלילי יש להציג ראיות ממשיות ולא ניתן להסתפק באמירות סתמיות [ע"א 3546/10 מישאלי נ' קליין, פס' 14 (2012); ע"א 3725/08 חזן נ' חזן, פס' 31 (2011); ע"א 475/81 זיקרי נ' כלל חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מ(1) 589 (1986); ע"א 260/82 סלומון נ' אמונה, פ"ד לח(4) 257, 253 (1984); ע"א 359/79 אלחנני נ' רפאל, פ"ד לה(1) 701, 711 (1980)].
8. הנתבעת לא הביאה ראיות ממשיות שתצבענה על הגנה. היא הסתמכה על תצהירה, קרי, על עדות יחידה של בעלת-דין כמשמעה בסעיף 54(2) בפקודת הראיות. עדות הנתבעת לא נתמכה בתיעוד מתבקש, בין לגבי מלאי החנות ובין לגבי התאמה של היתרה בקופה. היא נסמכה על דברי לקוחה שזהותה נותרה עלומה ולא זומנה להעיד. בשל כך, בתצהירה של הנתבעת אין די לקביעת ממצא לטובתה. נובע מכך שלא הוכחו הנתונים שבעטיים סיימה הנתבעת את העסקתה של התובעת, ובגינם ביקשה להכתיים את שמה של התובעת כעובדת בסביבת מגוריה, על-ידי עשיית הפרסום.
9. בנסיבות הללו, אין הנתבעת עשויה להישמע בטענה כי חלה הגנת סעיף 15(2) בחוק, קרי: כי היחסים בינה לבין התובעת הטילו עליה "חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום". טענות שכלל לא הוכחו אינן עשויות להיות בסיס לחובה מסוג זה. גם סעיף 15(7) אינו מסייע לנתבעת; תקום הגנה על-פיו אם "הפרסום היה הבעת דעה על התנהגותו או אפיו של הנפגע בענין שבו הנאשם או הנתבע ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, והפרסום היה מוצדק על ידי היותו ממונה כאמור". בפרסום אין רכיב של הבעת דעה; אין בו תיאור התנהגות ספציפית של התובעת במהלך העסקתה בחנות תוך הבעת דעה של הנתבעת לגביה. הוא אינו חוסה אפוא תחת הגנה זו.
10. הפרסום גורף. הוא איננו תחום וממוקד. פרסום לא מידתי מעיד על כוונה לפגוע; כוונה לפגוע שוללת את תום-לבו של עושה הפרסום. אין הכרח שרצון לפגוע היה תכלית יחידה ואפשר שהיו לפרסום מטרות נוספות [רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר, פס' 30 (2006); ת"א (מח' י-ם) 8303/06 מחולה המרכז למחול בע"מ נ' כהן, פס' 16-18 (2008)].
11. קשר העבודה בין בעלות-הדין תם ביום 20.3.2023 [סעי' 37 בתצהיר הנתבעת]. לא נטען כי היה להן קשר כלשהו לאחר מכן. הנתבעת עשתה את הפרסום יותר מארבעה חודשים לאחר מכן, ביום 30.7.2023 – בלי שסיפקה לכך טעם. חלוף הזמן מעיד גם הוא על היעדר

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

1 תום-לב ומהווה ראיה לכך שהפרסום נועד לפגוע בתובעת. באין תום-לב, לא חלה הגנה
2 לפי סעיף 15 לחוק.

3
4 12. בשל כך, חבה הנתבעת בגין ביצוע עוולה לפי חוק איסור לשון הרע. היא לא הצביעה על
5 קיומה של הגנה שתמנע הטלת החבות. הוכח כי הפרסום נעשה בכוונה לפגוע.

6
7 **ד. כימות הפיצוי**

8
9 1. התובעת עתרה לפסוק פיצוי ללא הוכחת נזק. אי-הוכחת נזק ממשי, קונקרטי, אינו מכשיל
10 את תביעתה. לפי סעיף 7א(ב) בחוק איסור לשון הרע, "**במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק**
11 **זה רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים**
12 **חדשים, ללא הוכחת נזק**". אם הוכח שלשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית-המשפט
13 להשית פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום האמור, שהינו צמוד למדד [סעי' 7א(ג) וסעי' 7א(ה)].

14
15 2. התובעת עמדה על המצוקה הגדולה שחוותה לאור הפרסום, אשר נעשה באזור מגוריה
16 וכלל את תמונת פניה [סעי' 20-21 ו-42 בתצהירה]. לא עלה בידי הנתבעת לגרום למחיקתו
17 של הפרסום. היא לא פרסמה התנצלות או הבהרה שתעמעם את המסר שעלה ממנו – מסר
18 שעמד בעינו גם בדברים שאמרה בשיחתה עם סבג.

19
20 3. לעשיית הפרסום, לתוכנו ולפלטפורמה שבו נעשה – קהילת העסקים בזיכרון יעקב, מקום
21 מגוריה ותעסוקתה של התובעת, יש השפעה מצננת על סיכויי עבודתה של התובעת. מעסיק
22 פוטנציאלי שנחשף לפרסום יטה להימנע מהעסקת התובעת; הוא יעדיף להעסיק אדם אחר
23 זולתה, בלי שיטרח ליצור קשר עם הנתבעת ולברר מה הטענות שבפיה. זו פגיעה של ממש.

24
25 4. הנתבעת ביקשה לייחס משמעות לכך שבהתכתבות בין התובעת לבין אחותה של התובעת,
26 שנעשתה כאשר האחות הביאה לידיעת התובעת את הפרסום, התבטאה התובעת כך לגבי
27 הנתבעת: "**סתם מטומטמת שצעקתי עליה**" [סעי' 18 בתצהיר הנתבעת]. לא הוגשה תביעה
28 שכנגד. יש פער גדול בין דברים אלו, שיש בהם רכיב ברור של הבעת דעה ושהופנו לאדם
29 יחיד – אחות התובעת, לבין הפרסום שעשתה הנתבעת על-אודות התובעת – בתוכן הפוגע
30 והיקף נמעני הפרסום. בהתאמה, משקלם במכלול השיקולים של פסיקת הפיצוי אינו רב.

31
32 5. שקלתי גם את נסיבותיה האישיות של הנתבעת כפי שפורטו בתצהירה: צוין שהיא גרושה
33 ומתפקדת כאם חד-הורית לארבעה ילדים, אחת מהם מתמודדת נפש ובעלת נכות בשיעור
34 50% מן המוסד לביטוח לאומי [סעי' 4 ועמ' 13 בנספחי התצהיר]. עוד צוין כי הנתבעת היא
35 בעלת החנות שבה העסיקה את התובעת; לא הובא פירוט לגבי הכנסותיה ומצבה הכלכלי.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
6. גם כאשר נתבע פיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק, אין הנפגע זכאי בהכרח למלוא הסכום שנקבע בדין. אין שיטת תעריפים בפסיקת הפיצוי. הוא יוערך וייפסק בכל מקרה ומקרה בהתאם למכלול נסיבותיו [רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510, 525-526 (2001)]. על הפיצוי לבטא את המשקל הרב שניתן לזכות לשם טוב [שם, עמ' 528]. כפי שצוין בפסק-דינו של כב' השופט כפכפי, חל גידול בפיצויים שנפסקים בגין פרסום לשון הרע [ת"א (אש') 28831-09-10 דרשן נ' אסל, פס' 40 והפניות שם (2014); ת"א (ב"ש) 7284/06 כרמיאלי נ' חרמון (2013) ותא"מ (נת') 42103-12-10 מילמן נ' פרז'ון (2014)].
7. במכלול הנתונים לעיל ולאור מטרותיו של חוק איסור לשון הרע במישור התרופתי, העונשי והחינוכי הרתעתי, יש לפסוק פיצוי לתובעת [ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי (2008)]. יש לשקול את תוכן הפרסום והשלכותיו האישיות והתעסוקתיות, משכו, היקף נמעניו ודבר עשייתו בכוונה לפגוע – ואף את הימנעות הנתבעת מפרסום של התנצלות או הכחשה לגבי משמעות הפרסום בקבוצה בה נעשה. לנתבעת לא עומדת הקלה לפי סעיף 19 בחוק איסור לשון הרע והפרסום שעשתה אינו עשוי להיחשב זוטי דברים.
8. יש לפסוק לתובעת פיצוי בסך של 30,000 ₪ בערכי יום פסק-הדין. הדבר תואם ערכי פיצוי שנקבע במקרים אחרים [ראו והשוו: סע"ש (ב"ש) 52891-11-14 חטב - קימה (2019); ת"א (ראשלי"צ) 2936-08 מינס נ' קבוצת סקופ מתכות בע"מ (2011); ת"א (ב"ש) 18962-08-17 דדון נ' גוזלן (2020); ת"א (ת"א) 37344-12-19 הרצוג נ' מגן (2021); סע"ש (ת"א) 51778-02-17 טבין - טואר בנמל בע"מ (2021); ת"א (ת"א) 62999-08-21 ח' מ' נ' לייבוביץ (2023); תמ"ש (טבריה) 70299-11-17 פלוני נ' אלמוני (2020)].
- ה. סוף דבר
1. די בדברים הללו כדי להכריע במחלוקת הממשית ואין צורך להידרש לטענות מעבר לכך.
2. התביעה מתקבלת בחלקה. הנתבעת תשלם לתובעת סכומים מצטברים אלו, בערכי יום פסק-הדין: פיצוי בסך של 30,000 ₪, הוצאות משפט לרבות אגרה (מחצית ראשונה) בסך 2,500 ₪ ושכ"ט עו"ד (כולל מע"מ) בסך 5,160 ₪ (להלן יחד הסכום הפסוק). ההוצאות נקבעו בזיקה לכל הנימוקים לעיל, לסכום שנפסק, לזמן שנדרש להכרעה במחלוקת ותוך התחשבות בכך שההסכמה הדיונית חסכה זמן שיפוטי.
3. את העתירה לסעד ציווי יש לדחות. הדעה הרווחת היא כי בית-המשפט לא מוסמך לחייב בעל-דין בפרסום התנצלות [ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר דיין-אורבך, פ"ד סה(3) 369, 469 (2012); ת"א (מח' מר') 20070-09-15 וינשטיין נ' ג'רבי, פס' 88 והפניות שם (2018)]. אף

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 54840-10-23 ורולקר נ' סלע

- 1 לא ניתן לחייב את הנתבעת להסיר את הפרסום, לאחר שעשתה ניסיון לגרום לתוצאה
2 זו והתחוויר שהדבר איננו אפשרי ביחס לקבוצה כולה; בית-המשפט לא יתן סעד שקיים
3 ספק לגבי עצם האפשרות לבצעו ולאוכפו.
4
5 4. הסכום הפסוק ישולם לתובעת תוך שלושים יום מן המועד בו יומצא פסק-הדין לנתבעת.
6 סכום שלא ישולם במועד יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום פסק-הדין ואילך עד
7 יום התשלום בפועל.
8
9 המזכירות תמציא את פסק-הדין לצדדים ותסגור את התיק.
10
11 ניתן היום, י"ג חשוון תשפ"ה, 14 נובמבר 2024, בהעדר הצדדים.
12

קרן אניספלד, שופטת

13
14

